

Welkomstwoord Voorzitter Erry Stoové bij Indisch Monument | 2020

Nationale Herdenking
15 augustus 1945

Majesteit, Excellenties, Aanwezigen, en allen die thuis de herdenking volgen,

Ik heet u allen welkom om samen met u stil te staan bij de capitulatie van Japan op 15 augustus 1945 waarmee toen pas een einde kwam aan de Tweede Wereldoorlog.

De Tweede Wereldoorlog in Azië kent een grote diversiteit aan slachtoffers.

Er bestaan grote verschillen in ervaringen en beleving van die verschrikkelijke tijd.

Daarom is het zo belangrijk dat we naar elkaar blijven luisteren en in gesprek blijven op een respectvolle manier. Betrokken en in verbondenheid.

Gezamenlijk betuigen wij vandaag respect aan allen die de verschrikkingen van de Japanse bezetting van Nederlands-Indië hebben moeten doorstaan.

Daarom dragen wij de Melati

Japan gaf zich pas over nadat de Amerikaanse luchtmacht twee luchtaanvallen met atoombommen op Hiroshima en Nagasaki had uitgevoerd.

De capitulatie op 15 augustus betekende echter, anders dan op 5 mei in Nederland, nog zeker geen vrede en vrijheid in Nederlands-Indië.

Een periode van onrust, chaos, straatgevechten en beschietingen volgde.

De oud-journaliste Corina Engelbrecht verwoorde de situatie in 1945/1946 in een artikel in NRC Handelsblad van 23 juli 1980 als volgt:

“In mei 1946, toen in Nederland het ergste puin was geruimd en het leven, zij het “op de bon” weer in een recht spoor op weg naar een betere toekomst begon te bewegen, zaten er op Java nog enige duizenden mensen achter het “gedek”, de hoge schuttingen van bamboestroken.

De bevrijding had een catharsis moeten brengen, een ontlading van opgekropte gevoelens en spanning van twee, drie jaar kamp en onthechting.

Die bleef uit.

Eerst in het land dat intussen Republiek Indonesia was gaan heten en daarna in Nederland.

Zo bleven velen nog lange tijd gevangenen van de vrede.”

En ook nu nog worden wij deelgenoot gemaakt van traumatische herinneringen aan de tijd van oorlog, bersiap en repatriëring naar Nederland.

Uit al die verhalen concluderen wij dat nog vele duizenden worstelen met hun persoonlijk leed en het gevoel onvoldoende erkend te zijn in hun geschiedenis.

Voor hen is er pas sprake van vrijheid wanneer zij verlost zijn van de demonen van de oorlog en de gevolgen. Demonen die vaak ook nog vat krijgen op de volgende generatie.

Er is naast veel leed en verdriet echter ook veel om trots op te zijn.

Laten we daarom vooral ook kleur geven aan ons verleden.

De veelzijdige Nederlands-Indische gemeenschap heeft Nederland na de oorlog mee helpen opbouwen. Nederland is in sociaal en cultureel opzicht verrijkt.

Bij 75 Jaar 15 Augustus dient zeker ook de stem van de generatie die de oorlog in Nederlands-Indië van nabij hebben meegemaakt te worden gehoord.

Nu het nog kan.

Wij prijzen ons gelukkig dat Aarnout Loudon, een voormalig captain of industry, die als vijf jarig jongetje met zijn moeder van Jappenkamp naar Jappenkamp moest verhuizen, zijn verhaal met ons wil delen.

Hij kreeg, zo klein als hij was, de opdracht om het kostbare bezit van zijn vader – een bronzen paard – mee te zeulen.

Een opdracht die later van grote betekenis bleek te zijn.

Aarnout staat symbool voor de stem van zovelen die de oorlog hebben meegemaakt.

Het is goed dat wij kennis nemen van de vele persoonlijke herinneringen en verhalen.

Wie zijn geschiedenis immers kent, begrijpt het heden beter.

Ik wens u allen, hier en thuis een waardige en troostrijke herdenking.

In saamhorigheid en verbonden met elkaar.

Laten we kijken en luisteren naar Aarnout Loudon.